

NAPREJ

Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravljalstvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I nadst. Učiteljska tiskarna.

Naročnina: po pošti s dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrť leta K 1050, za mesec K 350. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Lasertati: Enostopna petiti vrstica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglaš in poslano vrstica po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list se poštnine proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Trst in Gorica.

Na seji ljubljanske krajevne organizacije JSDS 17. t. m. je bil pri polni udeležbi vseh zapuščanov sprejet sledeči sklep: Brez ozira na verodostojnost zadnjih poročil o usodi Trsta, Reke, Istre in Goriške izjavlja krajevna organizacija v imenu ljubljanskega proletarijata, da ne priznava nobenih sklepov, katere upostavlja takozvana mirovna konferenca v Parizu. Za nas so vsi sklepi te desetorice, predstavnice svetovnega militarizma, ničeviti in popolnoma neobvezni, pa naj bodo ti sklepi ugodni ali neugodni, v korist ali na škodo jugoslovanskega naroda. Socialna demokracija stremi po miru, ki bo zadovoljil vse narode Evrope, ki bo združil vse proletarske mase tega kontinenta. Takšno rešitev evropskega problema prinese le revolucija svetovnega proletarijata, združitev od svetovnega kapitalizma odrešenega proletarijata zahoda in vzhoda. Socialna demokracija zato prezira vse sklepe, ki prihajajo od tega antantnega sodišča in posluša le one revolucionarne glasove, ki prihajajo iz vstajajočega proletarijata.

Krajevni organizaciji Ljubljana se nalaga, da v najkrajšem času skliče mogočen manifestacijski shod, ki bo povedal vsem in jasno, katero pot bo hodil nadalje slovenski proletarijat, do kateri revolucionarni poti si zagotovimo posest našega Trsta, naše Goriške, Istre, Reke in Dalmacije.

Liberalci snubijo delavstvo.

Mariborski delavec z dne 14. t. m. v uvodnem članku kliče delavstvu: Pod rdečo ali SHS zastavo?

Narodno socialna zveza pod okriljem JDS stranke kliče proletarijat k sebi, to se pravi k liberalni stranki, kateri naj bi bili privesek — kapitalistov. Zdaj se je torej odločiti: ali ostane delavstvo pri socialno demokratični stranki ali hoče biti samo tak privesek?

Naša stranka je bila vedno izredno delavska stranka, vedno na stališču razrednega boja, da doseže za delavstvo boljše gnetno in duševno stališče: kot taka se je borila proti kapitalizmu, proti militarizmu in proti vsakemu principu, ki bi izzival med narodi sovraštvo in mesto prijateljstva.

Vedno smo hoteli, da se odpravi kapitalizem, ki enemu daje preko mere, a drugemu jemlje in krade, da trpi pomanjkanje. Za kapitalista pa smo smatrali vsakoga, kdor s svojo močjo, bodisi denarno, bodisi s svojo socialno pozicijo izrablja in zatira nižjega, zlasti delavca in malega človeka sploh. In taki gospodje so okrog JDS!

Ali torej naš program ni vseč bodočim članom Narodne socialne zveze?

Seveda, to že, a mi socialisti smo premalo narodni in celo mednarodni smo. To je torej tisti zločin, bode kdo ngovarjal.

Naj povemo vnaprej, zakaj liberalci in drugi delajo in agitirajo za tako posebno Narodno socialno zvezo, zakaj da hočejo cepiti in razdeliti delavstvo v dva tabora. Za to pač, da bi potem imeli lažje delo, več mandatov, več politične moči itd., le delavci bi ostali v taki manjšini, da bi jih nihče ne hotel upoštevati.

Kdor izmed delavcev tega ne uvidi, temu ni pomagati.

In pa naša mednarodnost!

Naj nam kdo imenuje stranko, ki bi ne imela točke v svojem programu, ki bi ne bila mednarodna!

Olejmo, ljudsko stranko: Vera oziroma verstvo je nekaj mednarodnega, svetovnega.

In liberalci?

V trgovini, v umetnosti, v znanosti bodo vedno morali iskati mednarodnih stikov z ostalim svetom. In svojo politiko bodo zlasti v trgovskih zadevah gotovo tudi tako uravnavali, da bodo potem mednarodno skupnega nastopa v raznih državah skušali varovati svoje interese, ki bodo državi kakor tudi posameznikom v korist. Kapital je bil vedno internacionalen!

Zakaj bi torej delavstvo ne smelo imeti mednarodnih stikov? Zakaj ravno mi ne?

Prosim odgovorite!

In končno je celo nekdanja Narodno socialna zveza v svojem programu sama priznala, da hoče tudi iskati stikov z delavstvom drugih narodov.

Narodnost smo mi vedno priznavali, jo še priznavamo in smo veseli, da smo dosegli svojo narodno ujedinenje! Kaj hočete torej še več?

In bode le sedaj narodni boj še igral takšno ulogo, da bi mogel narodnostni boj biti najvažnejša točka našega programa??

Bodimo odkriti: Z narodnostjo samo tudi liberalci ne bodo ustvarili nebes niti sebi, sploh pa nikdar ne delavstvu.

Sicer pa: narodnost in narodno ujedinenje vseh Jugoslovancev, za katero smo se mi socialisti borili že desetletja preje kakor vsaka druga slovenska stranka, to smo torej dosegli: Zdaj pa pride na vrsto, da to državo sezidamo in zgradimo s prav praktičnimi gospodarskimi in socialnimi preuredbami. To je naša bodoča naloga!

In saj liberalci, ki se danes ne dajo več »zmerjati« s to besedjo, še vedno in povsod govorijo o socializaciji: torej so že skoro čisto socialno demokratični in toliko mednarodnih stikov, kakor delavstvo z drugimi narodi bodo tudi oni obdržali: torej bi bili že »skoro« ene in isto kakor mi, t. j. mednarodni socialni demokratje, (seveda, če bi ne bili nekdanji liberalci bili.) Zakaj bi torej oni ne prišli k naši firmi, k naši stranki, saj je že starejša, solidnejša in že bolj znana in preizkušena. Zakaj ne oni k nam, če bi bili res odkritosrčni. — Zakaj bi morali mi tja? Mi smo itak že doma, se nič ne silimo, nič ne spreminjamo firme, ker vemo, da je naša pot prava, edino prava, brez hinavščine in slepomišljenja.

Mi gremo naprej, Vi gospodje JDS pa capljate za nami, se delavstvu prilizujete, bi ga radi premočili. — Bolje se ga in hlinite ljubezen. — Vašo snubitev odklanjamo!

Vedito pa: Mi ostanemo pod rdečo zastavo, obenem pod SHS zastavo in odločno jo hočemo braniti za našo delavsko stvar, za svoj narod, za lepo bodočnost Jugoslavije!

Če s tem niste zadovoljni, naj Vam pomaga bog advokatov, trgovcev in tovarnarjev, Merkur; saj je bil bog trgovcev in sleparjev obenem!

Ti delavec, ali boš torej hodil s temi pristaši Merkurja, s tistimi, ki so to vedno izrabljali, ki še danes ne čutijo prav, da je vojna divjala nad Evropo ter ustvarila nov svet; ali pojdeš s tistimi, ki pravijo, da je delavstvo neumna masa, ali pa pojdeš z nami, ki smo revni kakor Ti, doslej tlačeni in ponižani, ki nimamo ničesar drugega, kakor da Ti želimo pomagati do svobode in Te postaviti na tisto človeško višino, da boš stal z drugimi vred enako visoko.

Razglas ljubljanskega poverjenišтва finančnega ministrstva

glede repatriacije vrednostnih papirjev (efektov), hranjenih še v inozemstvu, ki so lasti zavodov in državljanov kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Izvrševaje ukaz finančnega ministrstva v Belgradu, I., št. 601, z dne 1. marca 1919, se pozivljejo vsi zavodi na ozemlju Slovenije in vsi državljani kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, naj tekom meseca marca t. l. svoje vrednostne papirje (efekte) preneso v domovino. Poziv se ne tiče denarja v gotovini, niti vložnih in hranilničnih knjižic. Da se olajša ta prenos, je odredilo fi-

nančno ministrstvo uradno posredovanje pri repatriaciji. S tem bodo vsi prizadeti zavodi in zasebniki deležni državne zaščite in državnega zastopstva v inozemstvu in varnostnih odredb ob prevozu s čim manjšimi troški. Pri repatriaciji bosta po naročilu ministrstva sodelovali: 1. v nemški Avstriji vobče Jadranska banka, podružnica na Dunaju; 2. na Ogrskem Srbska banka, podružnica v Budimpešti, kjer se morajo zbrati vsi efekti do dne 31. marca t. l.

Glede efektov, hranjenih v Gradcu, se določa dogovor z Jadransko banko kot zbirališče Böhmische Union-Bank, Filiale Graz; zanje velja isti rok. Glede efektov, hranjenih v češkoslovaški državi, odredba ne velja. Z ozirom na sedanje prometne in poštne razmere zlasti z inozemstvom pa se mora vršiti v tej zadevi vse dopisovanje tudi za inozemske zavode, ki sedaj hranijo efekte, le po Jadranski banki, podružnici v Ljubljani, oddelku za repatriacijo efektov, katera se določa, da posreduje nadaljnje korake, kolikor jih ne poskrbi državna uprava sama.

Sicer pa je postopati tako-le:

1. Ako ima kdo pri inozemskem zavodu v odprti shrambi (depotu) neobremenjene delnice (akcije), obveznice (obligacije), zastavna pisma (Pfandbriefe), srečke, državne papirje (rente, vojno posojilo), zavarovalne police itd., mora pisмено naprositi dotični zavod, naj izroči ves depot (navesti je efekte s pristavkom »z nedospelimi kuponi vred«) Jadranski banki, podružnici na Dunaju (oziroma Srbski banki, podružnici v Budimpešti, ako je dotični inozemski zavod na Ogrskem, oziroma banki Böhmische Union-Bank, Filiale Graz, ako se hranijo efekti v Gradcu). To pismo je položiti v ovoj (kuvert) z naslovom dotičnega inozemskega zavoda in nezalepljeno priložiti drugemu pismu na Jadransko banko, podružnico v Ljubljani, v katerem se prosi ta banka, naj posreduje repatriacijo (zopet točno) navedenih efektov in v katerem se pooblašča Jadransko banko, da poravnava depotno pristojbino, ki bi jo morebiti zahteval inozemski zavod. Obenem naj se naznani banki, kje je položiti efekte, repatriirane v inozemstvu, v shrambo, oziroma komu jih je izročiti.

2. Ako ima kdo efekte, navedene pod št. 1. pri inozemskem zavodu obremenjene (lombardirane, reportni račun), mora naprositi inozemski zavod, naj prenese račun z depotom vred na Jadransko banko, podružnico na Dunaju (oziroma Srbsko banko, podružnico v Budimpešti, oziroma na Böhmische Union-Bank, Filiale Graz); v ostalem je postopati, kakor je določeno pod št. 1; ednole v pismu na Jadransko banko je to banko še naprositi, naj prevzame tudi predujem, ki obremenjuje efekte, in je točno navesti znesek dolga. Ako bo smatrala Jadranska banka kritje v efektih za zadostno, tega ne odkleni.

3. Efekte, ki so pod zasebnim ključem stranke v shrambi (safe) kakega inozemskega zavoda, mora stranka, ki jih, da se prenese v domovino z uradnim posredovanjem, najprej sama dvigniti in potem jih izroči na določeni mestu v inozemstvu.

4. Mnogo vrednostnih papirjev imajo stranke in zavodi v shrambi pri poštni hranilnici na Dunaju, zlasti državne rentne obveznice in vojna posojila, ter imajo v rokah rentne knjižice ali enakovredne pobotnice. Ti efekti se izročijo samo, ako so vrne rentni knjižici ali pobotnici. Za to pa veljajo posebni predpisi, katere je treba izpolniti tudi ob uradni repatriaciji efektov.

Pred vsem mora stranka ali zavod pri najbližjem poštnem uradu za vsako rentno knjižico, ki jo ima v rokah — isto velja za pobotnice — zahtevati fiskovino »dopošiljatev shranjenih državnih papirjev« (znak fiskovine D. S. Nr. 22 c D [4] ex 1915), katero dobi brezplačno. (Poštni uradi, katerim so te fiskovine pošle, jih morajo takoj naročiti v zadostnem številu.) To fiskovino je izpolniti točno po podatkih, zabeleženih v rentni knjižici; v vrsto: »Komu je poslani državni papir« (opomba 3 in 6), je zapisati: »Jadranska banka, podružnica na Dunaju«.

Na izpolnjeno in po stranki podpisano fiskovino naj pečtni urad pritiska svoj pečat.

Priporočajo, da si vsako zabeleži za svojo uporabo in morebitno poznejšo reklamacijo vse podatke, zaznamovane v omenjeni tiskovini.

Tako izpolnjena tiskovina naj se priloži rentni knjižici in oboje naj se ali pošlje naravnost po pošti kot vrednostno pismo oddelku za repatriacijo Jadranske banke, podružnice v Ljubljani, ali pa naj se proti točnemu potrdilu izroči kakemu denarnemu zavodu (banki, bančni podružnici, hranilnici, posojilnici) v bivališča stranke, da pošlje rentno knjižico z drugimi Jadranski banki, podružnicami v Ljubljani.

Zavodi, ki zbirajo take rentne knjižice, naj sestavijo v dvojnem iztisku točen seznamek z vsemi podatki in naj ga prilože pošiljati, tako da jim Jadranska banka, podružnica v Ljubljani, lahko vrne en iztisk seznamka, potrjen kot prabetnico.

V splošnem oziru je še pripomniti, da je vsa pisma nastavljeni izrečno na oddelek za repatriacijo efektov Jadranske banke, podružnice v Ljubljani, da pa je omejevali dotično dopisovanje na najnujnejše stvari. Glede stroškov in drugih efektov, ki se izžrebajo, se opozarja, da je treba točno in pravilno zabeležiti številke, eventualno tudi serije.

Depoti v inozemstvu, ki so sodno vinkulovani (sitotinska imovina, imovina umobolnih in odsotnih oseb) se morejo dvigati le s privolitvijo sodne nadvarstvene oblasti; treba je torej, da doseže varil ali kurator pri sodišču pismo dovolitev, katero mora tudi priložiti pismu za banko.

Vsako, ki ne namerja na svojo roko poskrbeti repatriacije efektov, naj se požuri tako, da bodo potrebna pisma in drugi pripomočki (depotne listine, rentne knjižice itd.) že okoli dne 20. marca t. l. v rokah Jadranske banke, podružnice v Ljubljani, ker je treba potem še pravočasno poskrbeti za prenos pism v inozemstvo in morajo inozemske banke še provesti prenos efektov k določenemu zavodu.

Repatriacijo efektov v okviru tega razglašja vodi poverništvo finančnega ministrstva v Ljubljani.

Organizacija delavskih svetov.

Na Dunaju je razpravljala državna konferenca delavskih svetov o organizaciji delavskih svetov za celo Nemško Avstrijo. Sklenilo se je, da se do 15. marca morajo izvoliti povsod novi delavski sveti. Vsi industrijski kraji, ki še teh nimajo, morajo iste takoj ustanoviti. Na tej konferenci se je vpostavilo provizorično državno zastopstvo delavskih svetov in se je izdelal sledeči statut za njih sestavo:

Namen in naloga delavskih svetov, je, da izrazijo voljo vsoga delavnega ljudstva v političnem in gospodarskem oziru in mu na ta način dajo možnost, da se direktno udeležuje politike. Krajevni delavski sveti sestojijo iz izvoljenih zastopnikov: 1. fizičnega in duševnega delavstva obeh spolov, vseh obratov in stanov. Izvoljen je lahko vsak, ki smatra za cilj odstranitev kapitalističnega načina produkcije, razredni boj za sredstvo v svrhu emancipacije delovnega ljudstva, in spada v svojo stanovsko organizacijo ter je star čez 20 let; 2. izvoljenih zastopnikov vojaškega sveta; 3. voljenih zastopnikov kmetijskega sveta; 4. vseh raznih lokalnih organizacij. Kot vodstvo krajevnega delavskega sveta se izvoli eksekutiva, sestojča iz načelnika, zapisničarja, blagajnika in njih namestnikov in štirih prisednikov. — Oni pod točko 2. in 4. označeni imajo samo svetovalni glas in se ne morejo voliti v eksekutivo.

Krajevni delavski sveti voljeni zastopniki tvorijo po gornjem vzorcu okrajne delavske svete, ti pa zopet deželne. Ti zopet tvorijo državno zastopstvo delavskih svetov. To zastopstvo voli iz svoje srede državni izvršilni odbor delavskih svetov s stalnim zborovanjem in sedežem na Dunaju.

Razmerje med delavskimi in drugimi delavskimi organizacijami je urejeno na sledeči način: 1. z lokalno delavsko unijo, ki je sestavljena iz vodstev vseh raznih krajevnih organizacij. 2. z vsemi na ta način sestavljenimi okrajnimi organizacijami. 3. deželnimi in 4. s centralnim delavskim svetom.

Izvršalnemu odboru je državna konferenca delavskih svetov po določitvi teh sklepov naročila, da se posvetuje o vprašanju glede kmetijskih svetov in predloži tozadavne predloge.

V Nemški Avstriji torej imajo povsod svoje delavske, vojaške in kmetijske svete, kjer jih pa še ni, se bodo ustanovili. Namen raznih »svetov« je jasen. Edino željo se bo mogla izraziti res prava, čista ljudska volja. Da pa to mora biti, mora reči vsak, ki je pravi demokrat in s tem tudi priznati, da se more ljudska volja le na tak način vedno najčisteje izraziti, ne pa na način »demokratizma-imperjalizma«, ki so si ga zasanjali »gospodarji« tako, da končno res sami mislijo, da je demokratizem!

Politični pregled.

— Prestolni govor regenta Aleksandra je ogovor vladarja kakršni so običajni po vseh monarhijah. Mini-

strstvo ga je koncipiralo v lepih besedah, iz katerih odseva navdušenje za novo državo in pozdravlja ujedinjenje. Narodno predstavništvo naj deli s krono delo za dobrobit prebivalstva nove države. Govor se pritožuje o nasilstvu tujca, o težkih izkušnjah in o načelih, ki so obvladala javnost nekda, ki pa danes ne bi bila več na mestu, ker se naglašajo osvoboditev narodov. Tudi predsednik Narodnega Predstavništva, dr. Pavlovič je govoril dolg govor, v katerem je naglašal ista načela. Naglašal je, da je temelj nove države demokracija, slavil je zmago in povečeval Srbijo kot prvobornilno jugoslovansko. Protestiral je v svojem govoru proti laškemu imperializmu in proti londonski pogodbi, ki določa, da se odcepijo deli Jugoslovancov od skupnosti. Klical je maschevanju, razvil prav kratak program in pozival k složenemu delu.

— Socialni demokrati v Narodnem Predstavništvu se prestolnega govora niso udeležili. Udeležili se tudi ne bodo adrese debate, ker smatrajo ljudstvo za suvereno in je ta razprava le formalnega pomena, ki obnavlja običaje dosedanjih parlamentov.

— Generali prihajajo v Ljubljano. Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 17. t. m.: Med tem, ko so izmed štirih generalov, ki jih je pariški najvišji vojni svet delegiral, da preiščejo takozvani ljubljanski in zaloški dogodek, dospeli v Ljubljano že ameriški general Trest, angleški general Gordon in francoski general Savy, dosedaj italijanskega generala Segreja, ki je bil v to antantno komisijo delegiran kot zastopnik Italije, še ni iz neznanih vzrokov v Ljubljani. Kakor je znano, je general Segre v Ljubljano uvedel italijansko subkomisijo s pretvezo, da bo nadzorovala antantne Transporte živil na Dunaj in v Prago in repatriacijo goriških beguncev v zmislu pogodbe za premirje.

— Italijani proti srbskim dijakom v Rimu. »Tribuna« napada srbske dijake, in zahteva, da se jih kar najhitreje izžene iz Italije in jih pošlje nazaj na Balkan.

— Italijani o »sleparju« Trumbiću. »La Tribuna« se ukvarja v dolgem članku s Trumbićem z njegovo »žalostno« posebnostjo in pravi, da je edino Jugoslavija izmed vseh držav zastopana po delegatu, ki ni niti politik ali diplomat, niti begunec, mučenik ali upornik, ampak čisto navaden — slepar nizkega rodu, brez vsake inteligence, ki deluje samo s sleparijami in zvijačami in kateremu se vsak pošten človek izogne, kakor je to storil po vsej pravici Sonnino. Ta človek zastopa narod, ki je vreden svojega zastopnika. Spomenica Trumbićeva je znamenje in dokaz njegove duševne manjvrednosti in posebno njegove nesposobnosti, dvigniti se nad politično poštenost obeh balkanskih narodov, ki se imenujeta Slovenci in Hrvati. Trumbić je tu pokazal svoj pravi značaj, značaj konfidenta in špiclja avstrijske policije, katera je našla v njem in njegovem narodu istovredne naslednike. Hrvat je vedno isti, bodisi že suženj Avstrije ali ne. — Tako divja in psuje »Tribuna«. Imperijalistična politika italijanske vlade se niti za mah ne razlikuje od aneksionistične politike pangermanistične vlade Viljama II. Kot je propadel nemški imperijalizem, propadel bo tudi laški in vsakršni imperijalizem, kajti past in propast mora, v to bodo pomogle organizirane mase svetovnega proletarijata.

— Nemčija in njen izvoz. LDU. Pariz, 16. (DunkU.) Reuterjev urad doznava, da je Nemčija dobila dovoljenje zlato in gotovo blago izvažati, da se ji omogoči s tem skupilom plačevati dobavljena živila. Kontrolni urad za ta nemški izvoz bo ustanovljen najbrže v Rotterdamu. Nemcem bo dovoljeno v Norveški nakupiti ladje in zopet začeti z ribolovom v Severnem nemškem morju. Nadalje se bodo ukrenili koraki v olajšavo blokade.

— Nemčija o zvezi narodov. LDU. Berlin, 16. (DunkU.) Včeraj je priredila nemška liga za zvezo narodov manifestacijo za resnično zvezo narodov. Državni minister Erzberger je otvoril manifestacijo z daljšim govorom, v katerem je rekel poleg drugega: Niti zastopnik nemškega naroda v narodni skupščini, niti nemška vlada nima nobenega mandata, pritrđiti miru, ki se ne bi oziral na 14 točk Wilsonovih. Ako bodo aliranci to podlago miru preko 14 točk Wilsonovih točk obremenili z novimi pogoji, bo morala narodna skupščina odkloniti pritrđitev takemu miru in vlada bo morala odkloniti podpis in prepustiti odločitev narodu. Referendum nemškega naroda mora potem privedi odločitev. Kakšna bo, o tem ni nobenega dvoma.

— Iz nemško-avstrijske narodne skupščine. LDU. Dunaj, 15. (DunkU.) Narodna skupščina. Posl. Eldersch poroča v imenu glavnega odseka o predlogu glede sestave državne vlade. Predlog se glasi: državni kancelar — dr. Karel Renner; ker je državni urad za notranje stvari in za šolstvo podrejen državnemu kancelarju, se imenuje za državnega podtajnika za šolstvo Oton Olčekel, za državnega podtajnika za bogočastje Viljem Miklas; državni tajnik za pravosodje dr. Rihard von Brattusch; državni tajnik za finance dr. Josip Schumpe-ter; državni tajnik za poljedelstvo in gozdarstvo Josip Stöckler; državni tajnik za trgovino, obrt, industrijo in zgradbe inž. Ivan Zerdik; državni podtajnik za industrijo dr. Viljem Ellenbogen; državni tajnik za socialno

upravo Ferdinand Hanusch; državni tajnik za socializacijo in vodja državnega urada za zunanje stvari dr. Oton Bauer; državni tajnik za vojne zadeve dr. Julij Deutsch; državni podtajnik dr. Ervin Wayss; državni tajnik za prehrano Löwenfeldt-Russ; državni tajnik za promet Ludvik Paul. — Zbornica nato voli vlado. Člani velikonemškega združenja se odstranijo iz dvorane. Odanih je bilo 99 glasovnic, ki se vse glasijo za navedeno ilsto. Državni kancelar in ostali člani kabineta vstopijo v dvorano, kjer jih poslanci pozdravijo s poskanjem. Državni kancelar dr. Renner razvija nato program vlade. Kar se tiče zasedenih ozemelj, izjavi, da ne bodo ne naš narod, ne zbornica, ne vlada pozabili dolžnosti, ki jo imajo do svoje domovine. Vlada ne bo nikoli pozabila, zahtevati od vsega sveta, da se samoodločba narodov nanaša tudi na nas, in da osvobodimo brate v zasedenih pokrajinah. To bo naša prva in najsvetejša naloga. Zunanja politika se bo nadaljevala v istem duhu, kakor doslej, t. j. v duhu sprave, ki je temelj Wilsonovim načelom. Nočemo sovražnosti z državami, nastalimi na ozemlju bivše monarhije. Delovati hočemo na to, da se vzpostavi promet in da s svojimi sosedi živimo v dobrih odnosih. Naša zunanja politika pozna le eno smer: združenje z materjo Nemčijo. Vlada bo nadaljevala vsem poudarkom pogajanja, ki jih je z Nemčijo pričela provizorna vlada, in jih bo končala čimprej. — Nato podajo govorniki velikonemškega združenja, socialni demokrati in krščanski socialci, načelne izjave. Za načelnika komisije za socializacijo je zbornica izvolila dr. Bauerja.

— Nemci bodo morali tudi svoje aeroplane izročiti. Vrhovni vojni zbor zaveznikov, tako poroča »Agence Havas«, je sklenil, da je treba Nemčijo razorožiti tudi na polju avijatke, ker bi mogla Nemčija tudi tu postati v bodoče nevarna.

— Zrakoplovna pristanišča. LDU. Berlin, 16. (DunkU.) V svrhu ustanovitve zrakoplovne črte med Prago in Varšavo, in sicer preko Strassburga in Meininga, zahteva ententa pristanišča severno Württemberg in Bayreutha in dva pristanišča v Sleziji.

— Pogajanja v Poznanju so se razbila. LDU. Pariz, 16. (Brezččno.) Pogajanja v Poznanju, ki so bila med komisijo alirancev, na čelu jim Noulens, in nemškimi pooblaščenici, so se popolnoma razbila. Nemški vojni delegati so izjavili, da se morajo vrniti v Berlin, da poročajo vladi. Civilni delegati so jim sledili. Ni veliko upanja, da bodo pogoji, ki so jih stavili aliranci, sprejeti.

— Obsedno stanje in pruski deželni zbor. LDU. Nauen, 15. V Berlinu je zborovala v petek popoldne pruska deželna zbornica. Prišlo je do velikih razprav med večinskimi socialisti, ministrom za pravosodstvo Heinejem in neodvisnim socialnim demokratom Adolfom Hoffmannom. Heine je izjavil, da je bila vlada vsled dogodkov prisiljena odrediti obsedno stanje in da to ne misli preje opustiti, dokler ni popoln mir v Velikem Berlinu. Bila bi največja neumnost, da bi se odredba, ki so jo itak težko uvedli, sedaj opustila, da bi se potem lahko nadaljevalo morenjenje in ropanje. Pravosodni minister je kljub večkratnemu prekinjenju govora in protestom neodvisnih socialistov podrobno opravičeval odredbe ter ožigosaval nejasno in neprozorno vedenje neodvisnih socialnih demokratov napram komunističnim pučem. Omenil je tudi vedenje neodvisnih socialnih demokratov na krajih, kjer se jim je posrečilo priti do moči. Heine je nadalje izjavil, da bodo vsi krivci usmrtnitve Liebknechta in Roze Luxemburgove klicani na odgovor. Po Heinejevem govoru je Adolf Hoffmann v tr in polurnem govoru napadal vlado in vladne čete. — Holandski listi poudarjajo z vedno močnejšim podčrtanjem potrebo odpora proti boljševizmu z vzpostavitev nemškega gospodarskega življenja. Tako slika »Rieuwe Rotterdamse Courant« nevarnost, ki preti Nemčiji prevari po težkih mirovnihih pogojih od pripadnikov boljševizma. Samo živila in prilžnost dela, pravi list, bi mogla udušiti boljševizem. »Vaterland« meni, da bo antanta potem, ko je odstranjena vojna pschoza, ki diktira v Parizu sklepe, uvidela, da je vzpostavljena Nemčija najboljšo sredstvo odpora proti boljševizmu. Posebno svari list antanto pred iluzijo, da bi bila Poljska zadostna odpora boljševizmu.

— Pogajanja v Bruslju podpisana. LDU. Berlin, 16. (DunkU.) poroča: Dogovori o preskrbi Nemčije z živilom o financizaciji in o izročitvi nemške trgovske morarice, so bili danes podpisani v Bruslju. Nemčija dobi kakor hitro so ladje pripravljene, da odplujejo in kakor hitro je urejeno vprašanje plačevanja, prvo pošiljatev živil, to je 270.000 ton. Nemčija ima pravico mesečno nakupiti do 270.000 ton živil. Opusti se omejitev ribolova v Baltičkem morju. Asociiranim vladam je veliko na tem, da se financira uvoz živil z izvozom. Zato se naj inozemski vrednostni papirji ponovčijo začasno z zneskom 200 milijonov dolarjev. Nemška vlada je pripravljena vložiti enajst milijonov funtov šterlingov v zlato.

— Za koliko ton ladjinega prostora bodo oskubili Nemčijo. LDU. London, 16. (DunkU.) Reuterjev urad

doznava: Skupna tonaža, ki jo mora Nemčija izročiti zaveznikom, znaša z ladjami vred, ki so v nevtralnih lukah 3.500.000 ton.

— **Prisilna uprava nad nemškimi patenti v Švici.** LDU. Bruselj, 16. (Brezžično.) Vlada je odredila prisilno upravo nad vsemi nemškimi patenti (breveti). Neki španski poslanec, ki se mudi ravno v Bruslju, je izrazil županu čustva, ki jih goji levica madridskega parlamenta za belgijski narod.

— **Boji v velikem Berlinu končani.** LDU. Berlin, 16. (DunKU.) Državni minister za obrambo, Noske, je izdal nastopni oglas: Boj v Velikem Berlinu je končan. Zaradi tega ni več veljavno povelje z dne 9. t. m., da bo takoj ustreljen vsak, ki bo z orožjem nastopal proti vladnim četam. Upam, da se mir in red ne bo kalil.

— **Dolitev plena.** LDU. Ženeva, 16. (ČTU.) Po informacijah »Intransigent-a« so se sedaj aliranci sporazumeli o razdelitvi kolonij. Na podlagi tega sporazuma naj bi dobila Francoska Sirijo, Angleška dobi mandat nad Mezopotamijo in Palestino kakor tudi nad Vzhodno Afriko. Francoska dobi tudi precejšen del Kameruna in Toga. Južna Afrika dobi južnozahodno Afriko. Japonska otoke v Tihem morju razen Samoanskih otokov, ki bi naj pripadli Novi Zelandiji.

— **Si že dele pien!** LDU. Amsterdam, 16. (DunKU.) Reuterjev urad doznava o izročitvi nemškega trgovskega brodovja, da se bo oddana tonaža iz upravnotehničnih vzrokov razdelila med alirance.

— **Ali bodo zopet dobili besedo kanoni?** LDU. Pariz, 16. (DunKU.) S Poznanjskega javljajo: Pogajanja med nemškimi pooblaščenici in med interalirano komisijo pod predsedstvom Noulensa so bila prekinjena.

— **Francoski zastopnik v Poljski.** LDU. Pariz, 16. (Brezžično.) Francoska vlada je imenovala svojim zastopnikom v Poljski bivšega glavnega konzula v Ženovi Pralona; dobil je pri tej priliki čin in značaj polnomočnega ministra.

— **Kredit Rumuniji.** LDU. Washington 16. (Brezžično.) Danes je bil dovoljen Rumuniji naknaden kredit 5.000.000 dolarjev. Celokupna vsota posojil alirancem znaša 8.941.667.000 dolarjev.

— **Komisija za zrakoplovstvo.** LDU. Pariz, 16. (DunKU.) »Agence Havas« poroča: Konferenčni odsek je imel v soboto popoldne samo kratko sejo, katere se Wilson ni udeležil. Wilson je v svoji sobi natančno proučeval poročila, ki so bila sestavljena v njegovi odsotnosti o končnih vojaških določbah premirja z Nemčijo. Odsek sveta desetorice je imenoval male države, ki naj se povabijo, da pošljejo zastopnike v komisijo za zrakoplovstvo. Tej komisiji pripadajo danes samo zastopniki Zedinjenih držav, Velike Britanske, Francije, Italije in Japonske. Višji svet alirancev je sklenil, sprejeti v to komisijo tudi zastopnike Belgije, Brazilije, Kube, Grške, Portugalske, Rumunije in Srbije.

— **Ko poginjamo gladu, so pričeli v Parizu proučevati...** LDU. Amsterdam, 16. (DunKU.) Reuterjev urad poroča, da je kontrolor za živila Reboots, ki se je iz Pariza vrnil v London, izjavil, da proučuje najvišji gospodarski svet potrebne uredbe, ki bodo omogočile, da se preskrbi stradajoča Evropa z živili.

— **Američani proti zvezi narodov.** LDU. Amsterdam, 16. (DunKU.) Nizozemska brzojavna agentura javlja: V Washingtonu so ustanovili zvezo, ki ima namen, boriti se proti ustanovitvi zveze narodov. Člani te zveze so senatorji, ki so se izjavili proti zvezi narodov.

— **Boljševsko gibanje v Ameriki.** »Riječ SHS« prinaša iz New-Yorka brzojavko, da je posebno poverjeništvu za izpodbijanje boljševizma izdalo zakon, da se s strogim zaporom kaznuje vsako izobešanje rdečih zastav, puntarsko govorjenje in vsaka boljševiška propaganda. Rudarske stavke so baje izbruhnile na zapadu države Virginije, tako tudi v državi New-Jersey.

Dopisi.

Shod v Šiški. Prav marljivo delujoča šišenska podružnica ljubljanske krajevne politične organizacije je priredila v soboto, dne 15. t. m. ob 7. uri zvečer dobro obiskan javen shod v gostilni Favaj. Sodrugi dr. Korun je zborovalcem pojasnil nekaj najbolj perečih dnevnih vprašanj: mirovna konferenca, prosta trgovina in stanovanjska beda v Ljubljani končno razložil pomen organizacije in tiska za stranko. Zbrani poslušalci, med katerimi je bilo veliko številčnega ženskega, so izvajanjem pazno sledili in v mnogih vprašanjih na referenta pokazali svoje zanimanje za javne zadeve. Želimo, da bi marljivi sodrugi, ki vodijo šišensko podružnico, večkrat priredili slične sestanke.

Jesenice. Dne 14. marca t. l. se je vršil v gostilni pri Verglezu javni železničarski shod, ki je bil tako dobro obiskan, kakor že mnogo let ne! Predsedoval mu je sodrug Mlakar, poročal je sodrug Mihevc o pomenu organizacije. Ni posebno lepo, da se mora o takem dnevnem redu govoriti, ker bi ga moral že vsak šolar razumeti, ali žal, da je pri nas tako in nič dru-

gače! Zasluga zato gre raznim agitatorjem Z. J. Ž., katerim železniški uslužbenec sploh že od daleč smrdi, pa še zmiraj lazijo za železničarji, ter jih sleparijo z raznimi obljubami. Rešitev raznih vprašanj, ki jih z gospodi kot so Zvezarji ni mogoče rešiti, je edino mogoča v »Splošni železničarski organizaciji«, ki raste kakor gobe: Zvezi pa se udirajo tla, ker je stavba postavljena na močvirje! Prav imenitno zabavo smo imeli z g. pl. Kapusom, ki je v polni luči pokazal, kakšen »demokrat« da je in kako rad bi okoval ubogo železničarstvo v verige, iz katerih ne bi bilo rešitve. Ali žal, tisti časi so minuli, ko je delavstvo od strahu pred uradniki trepetalo! Blizu se čas, ko bo ravno narobe prav, in to gospodje tudi dobro razumejo in pravijo: Slovenec bodi »narodno-solidaren« s svojim izkoriščevalcem, oni so pa lahko razredno solidarni s svojimi stanovskimi tovariši katerekoli naroda ali katerekoli vere! — Železničarstvo, zapomni si, da razredni boj ni fraza, od tega ne odnehamo preje, dokler se naši izkoriščevalci ne poboljšajo, ter nas ne pripoznajo za človeka in jim ne bomo živina! Razredni boj je živa potreba, ker je ogromna večina naroda delavstvo, ne pa kapital! Če zmaga delavstvo v razrednem boju, potem je šele narod dovolj močan za višjo narodno življenje. Danes razume tudi slovenski delavec, da potrebuje v tem boju zaveznikov, in ti se dobijo samo pri razredno-zavednih socialističnih delavcih vseh narodov. Delavska mednarodnost je pogoj za narodni napredek vseh Jugoslovancev. Železničarji, sedaj nam sije zlata zarja, pazimo, da nam ne uide, čas je zlato, in ta se mora porabiti v svrhe izobrazbe in agitacije za pošteno delo, za proletarsko svobodo, in ta se mora doseči, ako gremo po začetni poti, katero sta nam pokazala Marks in Engels: Delavstvo celega sveta, združi se! Gospodu pl. Kapusu pa svetujemo, naj se vdrugič, ako bode še posetil naš shod, da namenoma nagaja, da se bolj dostojno obnaša, sicer postane iz velikega gospoda še manjši možiček, kakor se je to zgodilo pri našem shodu. Gospod Kapus, dobro si zapomnite, da taki shodi niso sklicani za zbijanje šal; sklicani so zato, ker železničarstvo potrebuje dobrega in zdravega nauka, ne pa vaših fraz. Železničarji si pa dobro zapomnite, kaj hoče naša »demokratska« gospoda!

Lesce. Kot uslužbenec državne železnice sem prejel dne 1. t. m. 263 K plače. Izdatki za življenje, premoženje in stanovanje znašajo 270 K, brez onih 60 K stroškov za otroka, ki obiskuje šolo v Kranju. Kje naj iščem prejemke za primanjkljaj in za obleko, za družino, obstoječo iz štirih oseb? Sreča je, da mi ni treba plačati mleka, ker (razun malih izjem) že tri leta črn »krikskof« ližemo, ker se mleka ne dobi, pri tem ko ga imajo pri nekaterih gospodarjih puiški dovolj! Medtem ko nekateri uživamo različne suhe nadomestke in še teh ne moremo plačati, imajo drugi še vedno vsega v izobilju. Bog živi vse diplomate, ki se znajo z ljudstvom 20. stoletja tako fletkano igrati!

Kamnik. V neki izločki v Kamniku se vidijo razglednice-fotografije, katere nam izpričujejo barbarstva prejšnjega avstrijskega militarizma. Na vešalih in drevesih, povsod visijo nesrečne žrtve grozne morije. Pri pogledu na te žrtve militarizma človeku zastane kri in nehote stisne pesti... To so dokazi, ki bodo pričali poznim rodovom o naši kulturni Evropi! Prav je to, da se take stvari razstavijo in ljudstvu pokaže, kam dovede fanatični militarizem narode in države! Ali da smejo te slike mali otroci občudovati vsak dan na poti v šolo in iz šole, to ni lepo in zdravo! Te slike se naj razvrsti malo višje, da jih otroci ne bodo mogli videti!

Celje. Ker popravlja nad vse stvarno poročilo zaupnega shoda NSZ v Celju tukajšnja »Novodobna tetka«, češ, da je opazovalec iz cinkarne pozabil omeniti med drugim tudi to, da se je vrhu vseh zmognih in nezmožnih obljub obetal poleg drugega tudi novopristopivšim članom NSZ reci: zlate ure, bodi povedano, da je to pri najboljši volji preslišal, sicer bi že na shodu opazovalec omenil, da je ta obljuba pač nadvse pretirana, saj je marsikdo že med vojsko kakor tudi v času, ko obstoja Jugoslavija, zapazil, da kupujejo vrli narodni trgovci z zlato kramo v Celju skozi cel čas alpaka kakor tudi pocinkane žlice v nemški trgovini Rakusch. Ker je dotičnim trgovcem najbrže zaloga zlatih ur in žlic pošla, istih pa tvrdka Rakusch nima v

zalogi, bi morala nešteta množica pristopivših članov NSZ pač zastoj čakati na izpolnitev obljube. Člani Narodnega sveta pa sicer barantajo s konji, žitnimi produkti, denunciacijami itd., a z zlatimi urami do danes še ne, sicer bi že najmanj razne za organizacijo zaslužne može odlikovali z zlatimi urami.

Iz Celja. Ali hočete pričeti s terorjem? — Ne, ne »Novodobna tetka«, pač pa s pravičnim nastopom! »Narodnega« mašinista Vrečkota ni prišla deputacija socialistov izganjati iz podjetja, ampak celotno, tisti čas v službi se nahajajoče delavstvo. Narodnih »mogotcev« Jurman in Pavčič ter svetnik Hummel, ki so bili ves čas vojske le »tajč«, nadvse črnorumeni in ki še danes večinoma nemškutarijo, pa delavstvo zavoljo raznih, napram delavstvu naperjenih dejanj ne mara. Zato se ne ustraši delavstvo tudi ne vaše na belgrajsko vlado vložene ničnostne ovadbe, in najsi jo je skoval še kak tak v tej stroki izmuštrani advokat, bodisi pod falango Narodnega sveta ali pa družbe preganjanjih. Vse drugo vsled pomanjkanja prostora na drugem mestu.

Škale-Velenje. »Slovenski gospodar« je prinesel v 10. številki članek, ki ne odgovarja resnici. Dopisnik trdi namreč, da se pri nas silijo delavci v socialno demokratično stranko, in se jim grozi, da izgubijo delo, če ne pristopijo k nam. Vemo, da boli te gospode, da naša strokovna organizacija tako lepo napreduje, vendar naj jim povemo, da je ta vojna pokazala delavcem, h kateri stranki pripadajo! Ni daleč čas, ko bodo pri nas vsi delavci strokovno in tudi politično organizirani! Noben delavec se pa še ni izjavil proti soc. dem. organizaciji, kot to piše »Slov. gospodar«. Opozorjamo dotičnega dopisnika, da nas pusti popolnoma pri miru, ker ga dobro poznamo in imamo dovolj stvari zoper njega, če jih hoče izvedeti! Pri našem premogokopu še niso nikdar imeli klerikalci pri delavstvu zaupanja in ga tudi ne bodo imeli, ker jih predobro poznamo!

Dnevne vesti.

— **»Pripravimo puške!«** Pod tem naslovom prinaša »Jugoslavija« z dne 16. t. m. članek, v katerem že sedaj vzpodbuja na vojno, da s silo dobimo nazaj, kar nam je ugrabil Pariz, na ta način, da napademo uboge Italijane! Naše ljudstvo torej naj gre pobijati ubogo italijansko ljudstvo, ki za to krivico, ki se nam je zgodila, gotovo ni odgovorno. Zoper one pa »Jugoslavija« ne poziva, ki so v svojem imperijalizmu nenasitni! — Ali mislite, da vam bo delavec kar tako zopet šel na limanice in si pustil sekati roke in noge in se oslepiti zato, ker so predstavniki tam v Parizu rekli: do tu bo Italija? Kaj je krivo na tem italijansko ljudstvo?! Članek že zdaj pozivlja na iredentsko delovanje, pove, koliko da se je že zbralo za iredentski fond — in hoče s tem najbrže povzročiti, da Italijani zasedejo še ostali del Slovenije! To je narodno izdajstvo! To je velika neumnost! Nadalje govori članek, da bo odslej edino naše delo, da brusimo nože in bajonete, sušimo smodnik itd. — pa s tem delamo tudi dobičke, kaj ne! Ali se vam blede? Ali mislite, da se ljudstvo res ni ničesar naučilo med to zadnjo grozno vojno, da se bo med sabo zopet klalo?! »Preko Tilmenta in preko Piavel« — ali pa z vami v Savo! — Mi smo mnenja, da je navduševanje v take namene takrat na mestu, kadar je primerno. Kdaj pa je primerno, o tem mora odločati trezna preudarnost glede možnosti in splošnih interesov. O vsem pa treba resne razprave.

— **Prevarane nade.** Pod tem naslovom priobčuje sobotni »Slovenski Narod« z nevidno pisavo brzojav, ki ni nič kaj razveseljiv. Toda, ko smo pred časom v članku o Zvezi narodov ošvrkali pariško »mirovno« konferenco in Wilsonovo Zvezo narodov, je »Narod« ošabno dvignil svojo brihtno glavo in nas imenoval pesimiste ter nas hotel tolažiti, češ, le malo še počakajte, pa se vam bodo pobesili nosovi. Mi smo že tedaj bili uverjeni, da pariški mir ne bo mir, ampak umazana kupčija z malimi narodi in posiljenje večjih! To smo mi že davno vedeli, da nas bodo oščipnili, ker vemo, da kapitalisti s svojim imperijalizmom sveta ne morejo pravično urediti in ga tudi ne bodo nikdar hoteli! Če pa pride spet do vojske, vedo, da lahko z denarjem in plačanimi sužnji-vojaki okrepe svojo besedo. Sami gotovo ne bodo hodili »šnofat« žrjavice! Kaj pa jim je, če se napravi spet na milijone ljudi nesrečnih, slepih,

brez nog itd., ali če jih gre toliko in toliko raketom žvižgat! Nič! Še celo profit imajo od tega! Mi nismo prav nič presenečeni! Svet pride do miru le potom diktature proletarijata, to bo takrat, ko ne bomo poznali nobenih sovražnikov, ampak bomo v sočloveku videli sočloveka, med narodi pa medsebojno solidarnost! Gospodje jugoslovanski demokratje, imajte še nadalje razobešene črne zastave, dokler ne boste spoznali kot »brihtni« doktorji, da hoče večji kapitalist manjšega požreti v kisli župi, da pa tudi prilizovanje ne pomaga, kot to prakticirate dan za dnem! Če pride kak major ali general od bogvekod, hlaho narodne noše, čajeve večere, obsipavanje s cvetjem, prirejanje častnih gledaliških predstav in obiranje kurjih beder na tuje stroške. Ali vam ni nič žal za tistimi jestvinami in kronami, ko bi se lahko darovale stradaljočemu ljudstvu, pa jih drugim dajete, ki vas za nos vlečejo? To itak dobro vemo, da ste vi vedno siti, siti, še preveč siti!

— Ali nimamo v Jugoslaviji svobodo govora? V nedeljo, dne 16. t. m., se je vršil v Rogatcu v gostilni Belle javen ljudski shod, na kojem je poročal sodrug iz Ljubljane. To pa ptujskemu okrajnemu glavarju Pirkmajerju najbrže ni ugajalo, zato je brzojavno pooblastil nekega nadučitelja, naj se shoda udeleži, seveda le zato, da »cenzurira« govornika. Naši zaupniki so stvar že pred pričetkom shoda izsledili in tako je mogel govornik v svojem uvodu primerno ožigosati tako »policijsko špicljanje« in protestirati proti temu, da se okrajni glavar ptujski spušča v to, da hoče cenzurirati, kaj govore socialni demokratje na svojih shodih. Ali ta gospod jahač vladnega konjiča misli, da je res tako dober jezdec, da jo bo mogel udreti preko nas? Povemo mu, da se v tem moti in mu pošepnemo, da se lahko zgodi, da bo v največjem diru sfrčal s tega konjička. Mislimo, da imamo za taka mesta pač na razpolago uradnike, ki čutijo nekoliko bolj demokratično in primerno času. Gospodu glavarju Pirkmajerju svetujemo, naj se briga raje za aprovizacijo, kajti ljudje so izstradani že do skrajnosti. In beda ter pomanjkanje rodita »boljševizem«, to si zapomnite gospod okrajni glavar. — Pa še nekaj, vidni predstojnik in čuvatelj zakona. Pri Svetem Roku ob Sotli obstoja kamnoseška obrt, katere lastnica je menda vdova Marija Plevčak. Tam je zaposlenih okrog 30 delavcev. Delavni čas je od 7. ure zjutraj do 12. ure ter od 1. ure popoldne do mraka. Uboga delavska para dela 11 ur dnevno, poleti še več. In za to garanje se plača delavcem 10 K (reci in beri: deset kron) dnevno. Aprovizacije ne poznajo, prehranitev je težavna. — Tu je polje za vas, gospod čuvar »svobode« govora. Ali ne poznate zakona o osemurnem delavniku? Ali za Vaš okraj ne veljajo navedbe deželne vlade? Dajte, gospodine, napravite tu red, ljudstvo Vam bo hvaležno. Če Vam pa to ne ugaja, poherite šila in kopita ter pojdite kamor Vas je volja in najdite sebi enake. Deželno vlado v Ljubljani pozivamo, da gospoda pouči, kaj je njegova dolžnost in ne, da bo delal to, kar bo njemu ugajalo. »Cenzuro« govora odklanjamo, pa naj jo ukaže Ptuj, Ljubljana, Beograd ali pa vrag! — Pa brez zamere, gospodine, vidimo se kmalu na shodih v lepi, a siromašni Rogaški okolici.

— Zopet rop v Ljubljani. Dne 15. t. m. zvečer je čakal na glavnem kolodvoru v Ljubljani kmet Janez Lukše iz Velikih Brusnic na odhod vlaka. Pristopila sta k njemu dva neznana možaka in ga vprašala, kaj da dela v Ljubljani. Ko jima odgovori, da je prišel kupovat blago za obleko, pa je predrago, tako da je kupil samo dva metra po 40 K, mu pravita, da imata dobro blago po 12 K meter na prodaj, ter ga povabita, naj od njih kupi blago. Na prigovarjanje se poda Lukše z njima. Odpeljala sta ga za Kolinsko tovarno, tam vrgla na tla in oropala. Na klicanje Lukšeta je v bližini stoječa vojaška straža začela streljati in posrečilo se je s pomočjo dveh mimoidočih gospodov enega izmed storilec, kateri se imenuje Franc Ogrizek, aretirati. Drugi storilec je ušel in ga policija zasleduje. Ker se dogajajo v Ljubljani ponovno taki roparski napadi, naj služi to občinstvu, katero prihaja v Ljubljano, v svarilo, kako nevarno je slediti v Ljubljani nepoznanim osebam, tudi če so iste še tako prijazne.

— Kapitalistično naziranje. Stara resnica je, da mislijo kapitalisti in njihovi slepi privrženci, da ima samo tisti pravico kaj odločati na svetu, kdor ima denar, kdor financira tako podjetje, tisti pa, ki so delali ob podjetju,

so hlapci, ki nimajo sploh nicesar govoriti, in bi sploh ne bili smeli pokazati, da so tudi zraven sodelovali in da bi brez delavca, bodisi ročnega ali duševnega gospod kapitalist niti ne vedel, kam bi naložil svoj krivično nabran in zlorabljujoči denar. — Takšnih nazorov je tudi g. W. finančminister Mar. delavca in tako mislijo tudi vsi častilci njegovih »smešnih« zaslug. Tega dejstva ne bo nihče ovrnil, o vsem drugem zares ni vredno pisati, zlasti, če se resnica zavija na vse načine, po znani metodi jezuitov in tistih, ki jim je taka metoda še vedno najbolj ljubo bojno sredstvo. Vam da smo hoteli kaj diktirati? Kako neki, saj nismo pri Vas nič iskali. — Ime ste vsekuor vzeli »po svojem sprevidu« — namreč naše!

— Društvo državnih uslužbencev kraljestva SHS za slovensko ozemlje. Prihodnja odborova seja 19. t. m. ob 8. uri zvečer v mestni posvetovalnici na magistratu. Zaradi zelo važnih sklepov polnoštevilna navzočnost odbornikov potrebna.

— Slovenske organizacije državnih uslužbencev kraljestva SHS, zbrane na zborovanju dne 16. t. m., izjavljajo, da so povsem nepolitične, izključno stanovske ter so zato tudi njih voditelji, od državnih nastavljenecv izvoljeni edinole s stanovskega stališča in brez ozira, h kateri politični stranki pripadajo posamezniki kot svobodni državljani. Slovenske organizacije državnih uslužbencev kraljestva SHS zatorej odklanjajo vsakršno zanašanje politike v svoje enotno in složno stanovsko društvo potom članov v časopisju. Takisto odklanjajo vsakršne predloge in načrte glede reforme službenih pragmatik v dnevnih časopisih ter prosijo, da se resni predlogi vpošiljajo s podpisimi predlagateljev naravnost odseku za sestavo enotne službene pragmatike v društvu državnih uslužbencev kraljestva SHS za slovensko ozemlje (pisarna na Poljanski cesti šte. 31).

— Prodaja tobačnega izvlečka. Glasom naredbe odseka za finance za Slovenijo v Ljubljani z dne 6. marca t. l., ki je izšla v Uradnem listu z dne 11. marca t. l., oddaja tobačna tovarna v Ljubljani tobačni izvleček neposredno večjim kmetijskim korporacijam, ki imajo za to potrebno dovolilo, in tobačnim glavnim zalagam za pridodeljene tobačne zaloge in trafike. Cene, ki so objavljene pod št. 41 naredbenika iz leta 1918, ostanejo do preklica v veljavi. Večje kmetijske korporacije, ki reflektirajo na prodajo tobačnega izvlečka, morajo s pravilno kolkovano vlogo (3 K) zanj prositi pri finančnem deželnem ravateljstvu v Ljubljani. Zaloge in trafike ne potrebujejo posebnih dovolil. Interesentje se posebno še opozarjajo na strupena svojstva tobačnega izvlečka, ki se zato oddaja le v zaprtih pločevinastih puščah in se mora hraniti ločeno od vseh živil in se je pri prodaji treba ravnati po predpisu o prodaji strupa!

— Stavka brivskih pomočnikov. V Zagrebu so sklenili brivski pomočniki stopiti s 15. t. m. stopiti v stavko, ker niso gospodarji ugodili njihovim zahtevam.

— Laški listi o stavkah v Banatu. Dan na dan prinašajo italijanski listi izmišljene vesti o neredu in boljševizmu v Jugoslaviji, o stavkah itd., kot »dokaz«, da smo nezreli za samostalno državno življenje. »Tribuna« prinaša vest, da se prebivalci nekaj madjarskega, sedaj po Srbih zasedenega ozemlja, upirajo srbskim oblastim, da stavkajo in da se poslužujejo tudi pasivne resistance. O nezadovoljnosti italijanskega delavstva na lastni zemlji pa razni laški listi molče! — Bilo bi pametnejše, če bi laško časopisje namesto izmišljenih vesti glede Jugoslavije uvedlo prepotrebno propagando za socialno revolucijo v Italiji, ki bi bila prav na mestu in za italijanski narod zelo koristna.

— Razno. Med Dunajem, Nemško Češko, Budimpešto in drugimi kraji nameravajo uvesti ekspresno letalsko pošto. — Dunajski kabinetni svet je sklenil, enako vsem fakultetam dunajskih vseučilišč, da morejo ostati na univerzah vsi nenemški profesorji. — Časopisni papir se je zopet podražil. Od leta 1914, ko je stal ta papir še 21 v kg, se je zvišala cena že za 1000 procentov. — Angleški notranji urad je sklenil izgnati vse Nemce iz Anglije, čim bodo izpuščeni iz internacijskih taborov. — V zadnji seji dunajskega občinskega sveta so govorili med drugim tudi o razsvetljevanju Dunaja z reflektorji. prometni urad je to predlagal posebno za slučaj, da se razsvetljava Dunaja še bolj otežkoči. Razni polzkusi so pokazali, da se more za te namene uporabiti reflektorje. Predlog je bil sprejet. — Iz Švice je dospel drugi vlak z darovi za Dunaj. Vlak je pripeljal za okolo 500.000 kron denarja in za 140.000 K živil. V prvem vla-

ku je bilo tudi približno enako živil in denarja. — V Londonu bodo uvedli letos po izjavi notranjega ministra — s 30. marcem letni čas.

— Iz Češke. Znani vodja ruskih komunistov, češki sodrug Muna, je postal po poročilu »Narodnih Listov« — urednik kladenskega socialnodemokratskega lista »Svoboda«. — Na Češkem ne veljajo, od 1. marca počenši, nobene znamke več. Veljavne so le one avstroogrške, ki jih je izdala »Čehoslovaška republika«. — Češki, moravski in šlezjski poštni uradi ne bodo sprejemali nobenih vplačil ozir. dajali izplačila, za dunajski poštno-hranilnični urad. List »Egerer Zeitung«, izhajajoč v Hebu (Nemška Češka), so ustavili radi neke novice o Masaryku za dobo treh dni. — Nemško-avstrijski kongres vojaških svetov, vršeč se zadnje dni na Dunaju, je sklenil protest proti temu, da niso bili nanj dopuščeni zastopniki iz nemških delov Češke in Jugoslavije.

Gospodarstvo.

Ustanovitev importne in eksportne družbe »Impex« v Ljubljani. Pretečeni teden se je ustanovila v Ljubljani pod imenom »Impex« importna in eksportna družba z o. z., ki se bo predvsem pečala z vsemi panogami zunanje trgovine. Ustanovitev te družbe moramo nad vse najpristrčneje pozdraviti kot prvo čisto slovensko družbo te vrste, ki se bo bavila v velikem obsegu s tu- in inozemsko kupčijo, posebno z lesom in z lesnimi izdelki in pri kateri bo igral samo slovenski denar glavno vlogo. Priporočati moramo to podjetje vsem zavednim Slovincem kakor tudi Hrvatom in Srbom, ker samo tem potom bo mogoče otresti se našim trgovcem vse požirajočega židovskega kapitala, ki bo preplaval vso Jugoslavijo, in ki se ga ne bo mogla, če se enkrat to zgodi, več iznebiti. Upati smemo, da se bodo obračali na to družbo vsi, katerim je direktna trgovina z inozemstvom onemogočena, kajti njena prva naloga bo, da izključi preveliko število prekupovalcev, ki so dosedaj s svojimi nepreglednimi dobički obremenili ceno vsakemu blagu. Potom te družbe bo mogoče zadnjemu detajlistu, ki stoji v neposredni zvezi s konsumantom, dobiti inozemsko blago od koder si bode, ker bo stala v neposrednem stiku s producenti vseh dežel. Družba bo stopila že sedaj v zvezo z inozemstvom in njena prva skrb bo, pridobiti že sedaj zunanji trg in se bo vzlic vsem političnim, sedaj vladajočim razmeram trudila, preiskrbi vsake vrste blago, vsled katerega pomanjkanja naša industrija že toliko časa trpi, da ji vsaj nekoliko pomore do zopetnega obratovanja in zaposlenja toliko ljudi, ki vzlic dobri volji po delu ne morejo dobiti svojega zaslužka. Pripomniti moramo še, da stoje za družbo požrtvovalni in trgovsko izobraženi možje, kar vsakemu lahko jamči za najbolj uspešno delovanje imenovanega podjetja. Začasna pisarna se nahaja na Miklošičevi cesti šte. 6/II.

Umetnost in književnost.

Revolucijska svatba. Igrokaz v treh dejanjih. Danski spisal Sophus Michaelis. Priredil Fr. Kobal. Režiser Hinko Nučič. — »Revolucijska svatba« je predvsem dialogizirana novela in tega ne morejo spreminiti niti redki prizori v katerih polje resnično življenje, niti številne patetične scene. Vsa stvar se najbrže gladko čita, prizori niso brez zanimivosti, dialog je fino izdelan in tekoč, toda, na odru očituje igrokaz vendarle preveč nedostatkov artizma teatralne rutine in literarnega opusa. Sosebno sklepna scena, smrt Marc. Arron-a, ki je morda podana povsem v duhu časa in njega romantiki, na odru ne doseže svojega učinka, marveč se razblini v patetično-teatralno gesto. — Vprizoritev sama je bila srednje dobra, igralci so se izvečine potrudili svojim več ali manj papirnati junakom viliti nekaj resničnega življenja. Če se jim to ni posrečilo, je krivda v prvi vrsti na strani avtorja in njegovih pomanjkljivo karakteriziranih junakov. Vzlic temu je gđ. Šaričeva v ulogi Alaine de l'Estoile našla nekaj prav pristrčnih tonov in je bila nje kreacija v celoti zelo simpatična; mestoma pa je bila čudo tiha, tako da ni bilo čuti nje govora niti v prve vrste parketa. Njena partnerja g. Železnik in g. Nučič se nista mogla zadosti dvigniti preko brezbarvnosti, četudi se je poslednji s pretiranim podčrtavanjem trudil, da bi podal kolikor mogoče jasen in izrazit tip. Tudi g. Gregorin v ulogi komisarja Montaloupa se moti, ako meni, da je že

zadostil tipu jakobinca, ako z monotonim krikanjem muči uho gledalčevu. Gdč. Danilova je povsem spadala v okvir celotne zaokroženosti, ki je tudi ostali igralci niso rušili. Režija je bila dokaj točna, le luč je menda tu in tam delala preglavice. — Oledališče je bilo srednje obiskano: F. A.

Iz stranke.

Seja izvrševalnega odbora danes ob 8. uri zvečer v upravi „Napreja“.

Sodržni in Poljičani naj se obračajo v strankinih zasedanjih na sodr. Andreja Petroviča, železničarja v Poljičanih. To je potrebno, da se ne ugnezdijo nerednosti pri poslovanju krajevnih političnih organizacij.

Shodi.

Sodržni in sodružice Ljubljane in okolice! V sredo, dne 19. marca (praznik) točno ob 9. uri dopoldne se bo vršila v bivši Mahrovi hiši, I. nadstropje (društveni lokal)

krajevna strankina konferenca

s sledečim dnevnim redom: 1. Majsko slavo v Ljubljani. 2. Raznoterosti. — Na konferenco so vabljeni vsi člani politične organizacije, izobraževalnega društva „Svobode“ in strokovnih organizacij.

Politična šola v Šiški v sredo, dne 19. marca radi praznika odpade.

V sredo, dne 19. t. m. se bo vršil shod v Sevnici ob 8. uri zjutraj. Poroča sodrug Kocmur.

Seja centralnega odbora splošne železničarske organizacije za Jugoslavijo se vrši v torek, dne 18. t. m. ob 7. uri zvečer. Predsednik.

Tržič. Vabilo na redno zborovanje pol. krajevnih organizacij v Tržiču, ki se bo vršilo dne 25. marca o 3. popoldne pri Pelariu. Dnevni red: Poročilo predsedstva; tajniško poročilo; blagajniško poročilo; volitev odbora in slučajnosti. Na obilno udeležbo vabi odbor.

Rogaška Slatina. Krajevna politična organizacija ima svojo pisarno v hiši št. 11 pri sodrugu Vidgaju. Mesečni prispevki se lahko vplačajo vsako nedeljo od 10. do 12. ure dopoldne.

Krajevna politična organizacija za Ljubljano ima v Mahrovi hiši, I. nadstropje, desno, svojo pisarno. Uradne ure vsak dan od 6. do 7. ure zvečer.

Vestnik „Svobode“.

Sodružki, v torek, dne 18. t. m. je pevka vaja ob pol 8. zvečer v Selenburgovi ulici 6, II. nadst.

Trbovlje. Izobraževalno društvo „Svoboda“, priredi v sredo dne 19. t. m. v Fortecji dvorani Bezručev večer. Predavati pride pesnik F. Albrecht. Pesmi Bezruča recitira sodr. Vehovec iz Ljubljane. — Pri predavanju sodeluje moški pevski zbor. Vstopnina za člane znaša 50 v., za nečlane K 1. Začetek točno ob 5. uri popoldne.

Organizacija.

Nacionalno Zvezo delavskih društev (Strokovna komisija) ima svojo sejo jutri, v sredo ob 3. uri popoldne v upravi „Napreja“. Vsi člani so naprošeni, da se te seje zanosljivo udeležijo.

Zadnje vesti.

O usodi našega Primorja.

LDU. Dunaj, 17. (ČTU.) »Reichspost« javlja: Vesti iz Pariza poročajo o razdelitvi ozemlja ob Adriji, da bodo morali Hrvati prepuštili Lošinj, Vis, Hvar in Korčulo Italiji. Ne glede na lepoto teh otokov bo imela Italija jako močna oporišča ob Adriji, s katerimi bo obvladala vhod v Kvarner. Še važnejše so pridobitve Italije ob severni obali Adrije. Italija bo dobila baje Pulj, Rovinj, Poreč, Gorico, Buje, Piran, Koper ter Motovan. O usodi Trsta še ni odločeno. Italija bo s tem obvladala Adrijo. Jugoslavija bo sicer dobila trgovske luke, ne bo se pa mogla razvijati kot vojaška pomorska sila, ker bo imela Italija vsa oporišča v svojih rokah.

Italija ne pripoznava države SHS.

LDU. Pariz, 17. (DunkU.) Reuterjev urad poroča: Ker so bile poverilnice novega italijanskega poslanika v Belgradu naslovljene na kralja Srbije, jih ni hotela srbska vlada sprejeti. Zahteva, da morajo biti naslovljene na kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Italija, ki ne pripozna nove države, se je protivila sprejeti poverilnice, zaradi česar je bil poslanik prisiljen odpotovati.

Otvoritev prometa na Labi.

LDU. Praga, 17. (ČTU.) Posrečilo se je, prepričati antanto o potrebi, da se otvori pro-

met na Labi v svrhu aprovizacije Čehoslovaške republike. Po vesteh, ki so došle ministrstvu za prehrano iz Pariza, je otvoritev prometa na Labi v principu že dovoljena. Pogajajo se še o podrobnostih prometa.

Imperialisti razkosavajo Nemško Avstrijo.

LDU. Dunaj, 17. (ČTU.) »Abend« javlja iz dunajskih parlamentarnih krogov, da je pariška konferenca že odločila o usodi Nemško Češke. Nemška Češka se začasno prideli čehoslovaški državi. Tudi glede nemške južne Tirolske so dospeli poslednje dni v parlamentarne kroge vesti, ki z gotovostjo trde, da je tudi ta dežela izgubljena za Nemško Avstrijo.

Likvidacija avstrijsko-nemške banke v Carigradu.

LDU. Carigrad, 17. Zavezniki so zahtevali od turške vlade, naj likvidira Avstrijsko-nemško banko v Carigradu. Vlada bo odpuštila vse osebe, izvzemši one uradnike, ki so potrebni, da se izvede likvidacija.

Nasprotstva priklonitvi Nemške Avstrije Nemčiji.

LDU. Ženeva, 17. (ČTU.) Brezdvomno je prišlo v Parizu do zedinjenja v vprašanju priklonitve Nemške Avstrije k Nemčiji. Priklonitev se ne bo izvršila. Antanta ne bo hotela razpravljati z Nemčijo in ji ponuditi kompenzacijo zato, da odstopi od svojega načrta, ker vesti z Dunaja dokazujejo brezuspešnost takih poizkusov. Antanta bo s teritorialno, finančno, politično in gospodarsko rešitvijo vprašanje, tičeče se Nemčije in Nemške Avstrije glede na priklonitev praktično onemogočila. Wilson se še ni izjavil o tem vprašanju, ker je Amerika desinteresirana.

Rdeča zastava bo nastopila zmagovalno pot.

LDU. Helsingfors, 17. (ČTU.) V Moskvi je zboroval sovjetski kongres. Vsi govorniki so povdarjali, da se mora v vsem ozemlju stare carske države zopet vzpostaviti moč »rdeče zastave«. Vojni komisar se je izrazil, da bodo antantne čete kmalu prepodili iz Arhangelska in z obali Črnega morja. Trockij je izjavil, da je nevarnost napada antante na Rusijo prestana. Antanta je opustila svoje stare načrte. Trockij je zagotovil, da bo »rdeča zastava« nastopila svojo zmagovalno pot po vsem svetu. Prej, ko mislijo, se bodo ruski boljševiki bojevali na barikadah v Londonu, Berlinu, Rimu in Parizu.

Izročitev nemškega trgovskega brodovja.

LDU. Pariz, 17. (ČTU.) Nemško trgovsko brodovje bodo baje izročili v roku 30 dni: 9 osebnih parnikov, med njimi znano ladjo »Imperator«, bodo izročili Ameriki. Te ladje bodo dobile ameriške posadke. Vsega skupaj bo Nemčija oddala 150 parnikov.

Iz Nemčije.

LDU. Monakovo, 17. (DunkU.) Ob posebnih varnostnih odredbah se je danes sestel bavarski deželni zbor. Seja se je vršila popolnoma mirno. Za definitivnega predsednika so izvolili socialnega demokrata Ivana Schmidta, za prvega podpredsednika pa člana bavarske ljudske stranke. Ko so vse stranke podale izjavo, kjer so obsojale umor z dne 21. februarja, so sprejeli provizorni državni temeljni zakon. Nadalje so soglasno izvolili socialno demokratičnega ministra za uk in bogočastje Hoffmana za ministrskega predsednika. Nato je bila seja odgojena. — LDU. Karlsruhe, 17. (ČTU.) Francoski poveljnik je sporočil badenski vlad, da mora takoj razpustiti delavske in vojaške svete, ker bi bil sicer primoran, zasesti Karlsruhe in Mannheim. Delavski in vojaški sveti so bili nato takoj razpuščeni.

Wilson proti oslavitvi Nemčije.

LDU. Berlin, 17. (ČTU.) Iz Curiha brojavljajo: Kakor poroča »Stampa« iz Pariza, se je Wilson na mirovni konferenci energično zavzel za to, da se Nemčije preveč ne oslabi.

Cottin prosi pomilostjenja.

LDU. Ženeva, 17. (ČTU.) Napadalec Clemenceauja, Cottin, ki je bil obsojen na smrt, je na željo svoje matere vložil prošnjo za pomilostitev.

Zanimivosti iz mirovne konference.

LDU. Budimpešta, 17. (ČTU.) »New-york Herald« poroča iz Pariza: Svet desetorice je imel v soboto popoldne sejo, ki pa je trajala le malo časa, ker se je izkazala potreba, da je

treba poprej predsednika Wilsona o podrobnostih informirati. — Zatrjuje se, da Lloyd George o evropski geografiji ni posebno podkovan. Ko je prišlo na dnevni red vprašanje določitve rumunske meje, je vprašal Lloyd George: »Prosim Vas, pokažite mi, kje je pravzaprav Banat in kje je Temešvar.«

Mesto Dunkerque so odlikovali.

LDU. Pariz, 17. Iz Dunkerque poročajo: Magistrat je prejel ravnokar uradno obvestilo, da je bil podeljen mestu Dunkerque angleški križec za zasluge. Admiral Keyes pride osebno, da v imenu kralja slovesno izroči mestu to odlikovanje. Slovesnost se bo izvršila v torek, dne 18. marca na trgu Jean Bart ob prisotnosti civilnih in vojaških oblasti, kakor tudi francoskih in zavezniških vojaških oddelkov. Dunkerque je razen Verduna edino francosko mesto, ki si je pridobilo to odlikovanje.

Boljševiki mobilizirajo?

LDU. Ženeva, 17. (ČTU.) »Progrès« javlja, da boljševiki iznova mobilizirajo. Name-ravajo ustvariti veliko vojsko, ki bo operirala proti Arhangelsku.

Anglija pred splošno stavko.

LDU. Frankfurt, 17. (ČTU.) »Bureau Europa Press« poroča preko Milana iz Londona, da je le malo upanja, da se prepreči splošna stavka na Angleškem. Nezadovoljnost med delavskimi zvezami je čimdalje večja. Rudarji zahtevajo poddržavljenje rudnikov, železničarji pa poddržavljenje transportnih podjetij. Položaj je vedno resnejši, zlasti, ker se tudi druge poklicne skupine pripravljajo na stavko.

Razno.

* Pogreb vojaka budistovske vere v Zagrebu. V Zagrebu so francoske kolonijalne čete. Umrl je vojak Van Shu Kama in je bil po budistovskem obredu pokopan. Umrl je vsled španske bolezni. Pogreb je bil baje prav sijajen. — Bogve ali je ta revež tam doli nekje iz Indije vedel, za koga gre po svetu in ali se mu je kdaj sanjalo, da bodo njegove kosti trohnele v večni pozabljenosti daleč od redne zemlje?! Če je na svetu kaj zakrivil — to ve bog! Kapitalizem pač kupčuje z ljudmi vseh ver in narodov.

* S 145.000 K pobegnil. »Arbeiter Zeitung« poroča, da je na Dunaju uslužbenec neke dunajske banke, Rudolf Hawel, 12. t. m. s 145.000 kronami, ki so mu jih dali uslužbenici banke, da jih zamenja z žigosanimi, pobegnil. V petek, dne 14. t. m. so ga prijeli v Ottakringu. Izjavil je, da je pustil 137.000 K skriti od svojega prijatelja v hiši št. 12. Denar so tam tudi našli. Svojim prijateljem in znancem je podaril Hawel darove, več sto kron je pa že zapravil. Samo petsto kron so našli še pri njem. Nekaj njegovih prijateljev, ki so pri tem sokrivi, so zaprli.

* Boljševiška šola. Kakor poroča »Berliner Börsenzeitung«, je urejena v Petrogradu boljševiška šola za nemške vojne ujetnike. V celem hočejo izučiti v Petrogradu 10.000 takih agitatorjev, ki se vrnejo kot odpuščeni vojni ujetniki v Nemčijo. V Samari in Nišnjem Novgorodu zbirajo vse nemške in avstro-ogrske vojne ujetnike, vračajoče se iz Sibirijske, in jih pošiljajo v Moskvo, kjer se ustanovi iz njih »zahodna komunistična divizija«, ki naj broji 20.000 mož.

* Nova »Industrija« v Zagrebu. Policijsko ravnateljstvo v Zagrebu je izdalo posebne naredbe glede nove »industrije« čiščenja čevljev na ulici. Te naredbe natančno določajo mesta, kjer se smejo čistiti čevlji in cene za čiščenje čevljev na 60 vinarjev, za škornje pa 80 vinarjev. Kdor bi se po predpisih ne ravnal, ga policija odvede in izgubi pravico do obrti.

* Zračna zveza Rim-Neapelj. Prihodnje dni se uvede zračni promet med Rimom in Neapljem. Zrakoplovi bodo prevažali do 30 oseb. V ladji bo tudi restavracija.

* Finančna moč Zedinjenih držav. Pred vojno so dolgovala Zedinjene države inozemstvu 34 milijard frankov. Sedaj je dolžna Amerika Evropi samo eno milijardo dolarjev, a Evropa dolguje njej 11 milijard dolarjev, t. j. 55 milijard frankov. Ameriška trgovska bilanca je pred vojno izkazala 500 milijonov čistega dobička, a za časa vojne se računa čisti dobiček na eno in pol milijarde dolarjev. Svetovna vojna je privedla Evropo v kremplje ameriškega kapitala in trustov.

Aprovizacija.

Krompir za IV. okraj. Stranke IV. okraja dobe krompir v četrtek, dne 20. t. m. in v petek, dne 21. t. m. pri Mühlsenu na Dunajski cesti. Določa se tale red: v čo-

trtek dopoldne od 8. do 9. štev. 1 do 150, od 9. do 10. štev. 151 do 300, od 10. do 11. štev. 301 do 450, popoldne od 2. do 3. štev. 451 do 600, od 3. do 4. štev. 601 do 750, od 4. do 5. štev. 751 do 900. — V petek, dne 21. t. m. dopoldne od 8. do 9. štev. 901 do 1050, od 9. do 10. štev. 1051 do 1200, od 10. do 11. štev. 1201 do 1350, popoldne od 2. do 3. štev. 1351 do 1500, od 3. do 4. štev. 1501 do 1650, od 4. do 5. štev. 1651 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 5 kg krompirja, kilogram stane 80 vin.

Kislo zelje za V. okraj. Stranke V. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v četrtek, dne 20. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določen je tale red: dopoldne od 8. do 9. štev. 1 do 500, od 9. do 10. štev. 501 do 1000, od 10. do 11. štev. 1001 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 2 kg zelja, kilogram stane 1 krono.

Kislo zelje za VI. okraj. Stranke VI. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v četrtek, dne 20. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določen je tale red: popoldne od 2. do 3. štev. 1 do 400, od 3. do 4. štev. 401 do 800, od 4. do 5. štev. 801 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 2 kg zelja, kilogram stane 1 krono.

Kislo zelje za VII. okraj. Stranke VII. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v petek, dne 21. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določa se tale red: dopoldne od 8. do 9. štev. 1 do 350, od 9. do 10. štev. 351 do 700, od 10. do 11. štev. 701 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 2 kg zelja, kilogram stane 1 krono.

Kislo zelje za VIII. in IX. okraj. Stranke VIII. in IX. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v petek, dne 21. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določen je tale red: VIII. okraj popoldne od 2. do 4. — IX. okraj od 4. do 5. ure. Stranka dobi za vsako osebo 2 kg zelja, kilogram stane 1 krono.

Poslano.*

Gospodu Ivanu Vrečko-tu, mašinstu cinkarne v Celju.

Jako lepo ste opisali mučeniško življenje narodnjaka-trpina med socialisti, toda pozabili ste omeniti sledeče:

Vse, kar ste dali bralcem *Narodne »Nove Dobe«* prevečiti, je jako zavita laž, razum tega, da Vas je umrl svetnik Gostiša, dokler Vas ni spoznal, nad vse protežiral in zagovarjal.

Narodnost Vaša je nad vse puhla in jalova, in NSZ nadvse čestitamo, ker Vas vsebuje, saj mi socialisti smo. Vas že itak pred meseci iz politične kot tudi iz strokovne organizacije izbacnili, zakaj — gotovo veste. Pribijemo pa, da ni vzrok, ker ste Slovenec ali Kranjec, kajti če bi se mi kdaj na to ozirali, ne bi zamogli Vi zavzeti, dokler Vas nismo spoznali kot tička, odborniških mest pri politični socialno-demokratski organizaciji.

Priznamo Vam pa, da ste sejali, odkar ste v cinkarni, vedno le medsebojne prepire in delavske razdore, zato ste pa želi tudi le vedno odpor od vseh strani.

Seveda za konsum niste imeli zaslug, verujemo, saj Vam pa delavstvo tudi ni zaupalo. Aprovizaciji ste pa nasprotovali, ker bi radi Vaše hčere spravili v službo, pa ni šlo; ne, mogoče bode pa pri NSZ konsumu boljše.

Nemškim obratnim uradnikom Burmannu in Cmiralu, ste se ves čas službe nadvse hlinili, Burmanna ste si hoteli navezati s provizijo pri prodanih Rothovih kotlih, a nemški značaj ni šel Vrečkotu na lim, le dobro Vas je oštel. Cmiralu ste za boljše odnose donajali jajca, skrita v čepici, in tobak, seveda ste mu oddajali blago po jako nizki ceni, samo da ste z večjo zaslimbo pri nemških uradnikih zahrbtno ruvali proti nam. Če se je sem in tja vsled tega kdo precej pikantno in manj oljkano izrazil, ni bilo preveč pretirano.

Za Südmarko Vas ni, kolikor so poizvedbe dognale, nikdo pridobival, sicer bi bila taka pridobitev, sodeč po Vašem svojočasnem obnašanju, ne preveč težavna.

Če bi Vas kdo leta 1914. ovadil, bi gotovo posledice ne izostale. Sicer pa kot odbornik preganjanj le z barvo na dan.

* Za vsebino je uredništvo odgovorno le v zmislu zakona.

Če Vam je za izkazano nekolegijalno in podjetju škodljivo dejanje prisilil kak izučeni mašinst mesar-sko zaušnico, Vam gotovo ni škodilo, kaj enakega znate, če boste, dokler ste še v podjetju, podtikali za podjetje kvarna in za obratovanje škodljiva dejanja, še v podjetju samem doseči.

Tožba, ki ste jo imeli s kleparjem, pa ni iztekla tako strašno oprostilo za Vas, akti so gotovo še na razpolago. Kot pa priče pravijo, se takrat slovenski sodnik dr. Krančič ni preveč laskavo izrazil o Vas. Zakaj ste pa takrat na sumljiv način pridobljene stvari, boječ se hišne preiskave, znosili v ponočnih urah v kurilnico valjarne in jih tam skrili? Hočete priče? No, pošteni Vrečko in narodna nedolžnost, kje sta?

Kar se tatvine jermena tiče, se čudimo, da niste, ko ste bili vendar obdolženi, potem krivca ovadili, to bi gotovo Vašo poštenost nadvse povzdignilo. Upamo pa, da bo orožništvo zadevo preiskalo in zaspano reč pojasnilo.

Cudno, da niste obdolžili tatvine večine delavcev, uradnika Hummela, Burmanna in več pisarjev, saj smo večinoma vsi vsled pomanjkanja usnja dobivali brezplačno od vodstva žveplene tovarne staro jermensko usnje za popravilo obutve. Da je imelo vsled tega orožništvo tem težavnejše posle, je umevno; Vi pa kot osumljenec, ko ste vedeli, kje je jermen, pa niste naznanili, menda pa niste bili sami v zvezi s tatvino?

Za ilustracijo Vaše »narodnosti« Vas ponovno vprašamo, zakaj rabite pri predbacivanju vedno izgovor, da ne marate, da bi iste ostale »slovenski troletji«. Kako se vjema to, da obiskujejo Vaše hčere skozi ves čas nemške šole?

Ker ste v zasledovanju jako spretni in imate v preganjanju nedolžnih nadvse veliko prakso, Vas vprašamo, kdo je kradel premog, katerega ste Vi spravljali domov? Za koga ste odlašali ukradene plinove cevi ob 4. uri v jutru iz cinkarne? Za koga ste med plačanim delavnim časom izdelovali železne postelje? Ti sveta nedolžnost pod zaščito NSZ! Do tatvine ste celo nagovarjali delavce v sosedni tovarni in »kšeft« s svinčnimi cevmi? Odgovorite, nedolžnost!

Da se oklepamo ravno v tem času naše organizacije, to je sicer za Vas kot ribiča narodnih kalnov neprijetno, a za nas pa koristno. V tem oziru se ne ustrašimo ne ljubljanske, ne belgrajske vlade; da, če sam sveti Peter iz nebes pride ne, in še enkrat ne!!

Dostojne člane drugih organizacij, če se kot delavski kolegi pravilno obnašajo, postimo pri miru, saj vemo po izkušnjah, da bodo tudi oni, ko se jim zasvita, pristopili v naše vrste.

Celje, dne 17. marca 1919.

Delavski odbor cinkarne v Celju.

Prvi majnik.

Vse politične, strokovne in prosvetne organizacije, nadalje posamezni zaupniki krajev, kjer ni organizacije, naj javijo najkasneje do 30. marca na upravništvo »Napreja«, koliko izvodov majskega spisa naroče.

Naznanjamo, da bo letošnja številka majskega spisa izšla v prav posebno odlični izdaji, trajne vrednosti. Velikost bo kot pri socialni reviji »Demokracija«. Ovitok bo tiskan v dveh barvah. Sodelovanje so nam obljubili naši najboljši pisatelji in umetniki.

Cena majskemu spisu se je radi izrednih stroškov za papir in druge tiskarske potrebščine določila na 1 krono za iztis.

Vsak sodrug, vsaka hiša si mora zagotoviti ta važni spis. Naročite ga vsi, ki čutite socialistično!

Izdajatelj in odgovorni urednik

Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo »Napreja« imata telefonsko zvezo štev. 312.

Pisalni stroj se kupi. — Ponudbe pod »stroj« na Anončno eksp. Al. Matelič, Ljubljana.

Prva jugoslovanska tovarna kopit in drugih lesnih izdelkov
Loka pri Žusmu, Štajersko.
se priporoča za dobavo kopit in prosi za naročila na gornji naslov.

Gospodarska pisarna Dr. IVAN ČERNE

v Ljubljani daje nasvete v vseh gospodarskih zadevah in premoženjskih vprašanjih: izposluje posojila, posreduje prodajo in nakup vrednostnih papirjev in tujeza denarja, posreduje pri prodajah in nakupih vseh posestev, izvršuje cenitve in ogleda Promet z Ameriko. Edina pisarna te vrste v Jugoslaviji.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, poslovanje Ljudeke posojilnice. Uradije od 8—1, 3—5. Vprašajte s pismom, znamko!

∴ Izprašan strojnik
se sprejme pri tvrdki Strojilna tovarna
Kurka & Wildi
na P. Izeli pri Celju.

Enega ali dva
mizarska pomočnika
se takoj sprejme Hrana in stanovanje v hiši.
Plača po dogovoru pri
Ivan Leskavar mizarju v Trbovljah.

Išče se
KONTORISTINJA
z večletno prakso ter vešča pisarniških poslov predvsem strojepisja, slovenske in nemške stenografije in ki obvlada poleg slovenskega in nemškega jezika vsaj nekoliko francosko ali pa laško.

Dopisi pod »Impex« na upravništvo lista.

Čevlji tovarne
Peter Kozina & Ko.
iz najfinejšega ševro-boks-in lak-usnja z usnjatimi po-plati se dobe po dnevni cenah.
Trpežni zimski
iz fine teletine z gumijastimi podplati po K 85.— za moške, K 73.— za ženske.
V zalogi Ljubljana na Bregu.

Agitirajte za soc. dem. časopisje

— Delniška glavica —
K 15.000.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Ljubljanska kreditna banka
v Ljubljani.

Poslovnica razredne loterije.

Podružnice: Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Mariboru.

Rezervni fond okroglo
K 4.000.000.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira ararične dobave in dovoljuje — aprovizacijske kredite —